

(สำเนา)

เลขรับ ๖๒/๒๕๖๔ วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๖๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้าและคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ

(นายชลน่าน ศรีแก้ว)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สุธาชาติ ชาญประดิษฐ์ ผู้เสนอ

(นายนิยม เวชกามา)

(นายสุธาชาติ ชาญประดิษฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บัลลังก์ อรรถนพพร ผู้เสนอ (ลงชื่อ) โกศล ปัทมะ ผู้เสนอ

(นายบัลลังก์ อรรถนพพร)

(นายโกศล ปัทมะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ผ่องศรี แซ่จิ่ง ผู้เสนอ (ลงชื่อ) มุกดา พงษ์สมบัติ ผู้เสนอ

(นางผ่องศรี แซ่จิ่ง)

(นางมุกดา พงษ์สมบัติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สยาม หัตถสงเคราะห์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สมบัติ ศรีสุรินทร์ ผู้เสนอ

(นายสยาม หัตถสงเคราะห์)

(นายสมบัติ ศรีสุรินทร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกชัย ทรงอำนาจเจริญ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) บุญธิน ประทุมลี ผู้เสนอ

(นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ)

(นายบุญธิน ประทุมลี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ไพจิตร ศรีวรรณ ผู้เสนอ
(นายไพจิตร ศรีวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อนันต์ ศรีพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายอนันต์ ศรีพันธุ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) กิตติธัญญา วาจาดี ผู้เสนอ
(นางสาวกิตติธัญญา วาจาดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิรพงษ์ ทรงวัชรารมณ์ ผู้เสนอ
(นายจิรพงษ์ ทรงวัชรารมณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ ผู้เสนอ
(นายศิริสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิงหนภณ ดินาง ผู้เสนอ
(นายสิงหนภณ ดินาง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ
(นายสุทิน คลังแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ผู้เสนอ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) รังสรรค์ วันไชยธนวงศ์ ผู้เสนอ
(นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นาย สงวน พงษ์มณี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ ผู้เสนอ
(นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ฉลาด ขามช่วง ผู้เสนอ
(นายฉลาด ขามช่วง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สมคิด เชื้อคง ผู้เสนอ
(นายสมคิด เชื้อคง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจारी ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจारी)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ จันทรรวงทอง ผู้เสนอ
(นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์ ผู้เสนอ
(นายเชิดพงศ์ ราชป้อมจันทร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เอกธนะช อินทร์รอด ผู้เสนอ
(นายเอกธนะช อินทร์รอด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วิสุทธิ์ ไชยณรรุณ ผู้เสนอ
(นายวิสุทธิ์ ไชยณรรุณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ศรีเรศ โกฏาคำลือ ผู้เสนอ
(นายศรีเรศ โกฏาคำลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สิรินทร รามสุด ผู้เสนอ
(นางสิรินทร รามสุด)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อองอาจ วงษ์ประยูร ผู้เสนอ
(นายอองอาจ วงษ์ประยูร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง (นายประเสริฐ บุญเรือง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชนก จันทาทอง (นางสาวชนก จันทาทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) มนพร เจริญศรี (นางมนพร เจริญศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร (นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุนทร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา (นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ วุฒินันชัย (นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เทียบจุกา ขาวขำ (นางเทียบจุกา ขาวขำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สมพงษ์ อมรวิวัฒน์ (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สมหญิง บัวบุตร (นางสมหญิง บัวบุตร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ขจิตร ชัยนิคม (นายขจิตร ชัยนิคม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) อนรรักษ์ บุญศล (นางอนรรักษ์ บุญศล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กิตติกร โล่ห์สุนทร (นายกิตติกร โล่ห์สุนทร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วิทยา ทรงคำ (นายวิทยา ทรงคำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชัยยันต์ ผลสุวรรณ (นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล (นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จีรวัดน์ ศิริพานิชย์ (นายจีรวัดน์ ศิริพานิชย์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) โอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย (นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อนุสรณ์ ปั่นทอง (นายอนุสรณ์ ปั่นทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วิสาร เตชะธีราวัฒน์ (นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) นพพล เหลืองทองนารา (นายนพพล เหลืองทองนารา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร (นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ละออง ตียะไพรัช (นางสาวละออง ตียะไพรัช) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ประภูศักดิ์ จินตะเวช (นายประภูศักดิ์ จินตะเวช) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ตะนัย มะหิพันธ์ (นายตะนัย มะหิพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) จักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้เสนอ
(นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ขวลิต วิชยสุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายขวลิต วิชยสุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) มานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์ ผู้เสนอ
(นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ณ์ฐพงษ์ สุปรียศิลป์ ผู้เสนอ
(นายณ์ฐพงษ์ สุปรียศิลป์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) คุณากร ปรีชาชนะชัย ผู้เสนอ
(นายคุณากร ปรีชาชนะชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) วัน อยู่บำรุง ผู้เสนอ
(นายวัน อยู่บำรุง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ
(นายเกษม อุประ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) พรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล ผู้เสนอ
(นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สกุนา สาระนันท์ ผู้เสนอ
(นางสาวสกุนา สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) สรสันันท์ อรรถนพพร ผู้เสนอ
(นางสาวสรสันันท์ อรรถนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภาควัต ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายภาควัต ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จักรพล ตั้งสุทธิธรรม ผู้เสนอ
(นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธนกร ไชยกุล ผู้เสนอ
(นายธนกร ไชยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิยม ช่างพินิจ ผู้เสนอ
(นายนิยม ช่างพินิจ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นพ ชีวานันท์ ผู้เสนอ
(นายนพ ชีวานันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ตีใหญ่ พุนศรีธนากุล ผู้เสนอ
(นายตีใหญ่ พุนศรีธนากุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ์ ผู้เสนอ
(นายภณณัฐ ศรีอินทร์สุทธิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จิราพร สินธุไพร ผู้เสนอ
(นางสาวจิราพร สินธุไพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อารมณ์ สาราคำ ผู้เสนอ
(นางอารมณ์ สาราคำ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) จุฬาพัทธน์ เมนะสวัสดิ์ ผู้เสนอ
(นางจุฬาพัทธน์ เมนะสวัสดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) บุญริน ศรีธเรศ ผู้เสนอ
(นางบุญริน ศรีธเรศ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ ผู้เสนอ
(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ครุমানิตย์ สังข์พุ่ม ผู้เสนอ
(นายครุমানิตย์ สังข์พุ่ม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน โดยมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคนและแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งร้อยคน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคและจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล บางเรื่องเป็นภาระของพรรคการเมืองเกินสมควร ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่สั้นเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคไม่สอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคลและมีปัญหาในทางปฏิบัติมาก การกำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีมากเกินไป ทั้งที่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคนั้นกฎหมายกำหนดเป็นความผิดอาญาและความรับผิดชอบทางปกครองอยู่แล้ว จึงอาจมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อยุบพรรคการเมืองได้ง่าย รวมถึงบทบัญญัติหลายมาตราสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองได้รับแจ้งจากนายทะเบียนว่าสมาชิกกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีมติหรือสั่งการให้สมาชิกยุติการกระทำนั้นโดยพลัน และกำหนดมาตรการหรือวิธีการที่จำเป็นเพื่อมิให้สมาชิกผู้ใดกระทำการอันอาจมีลักษณะดังกล่าว อีกหรือให้สมาชิกผู้นั้นพ้นจากสมาชิกภาพตามข้อบังคับพรรค แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่มิตติ

ในกรณีที่มีความปรากฏต่อนายทะเบียนว่าคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามวรรคสามให้นายทะเบียนเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณามีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ คำสั่งดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความวรรคหก ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มต้นตั้งแต่วันที่นายทะเบียนสมาชิกมีคำสั่งรับเข้าเป็นสมาชิก โดยจะสิ้นสุดลงตามที่กำหนดในข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) ลาออก

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) ของรัฐธรรมนูญและเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกมิได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

“การกระทำตามวรรคหนึ่งมิให้หมายความรวมถึงการที่บุคคลอื่นนั้นได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ หรือให้ข้อมูลแก่พรรคการเมือง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

“ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับแก่การกระทำตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองขึ้นในภาคใดแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขานั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย”

“ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง หรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การได้มา การดำรงตำแหน่ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง วิธีการบริหาร และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในเขตจังหวัดใดที่มีได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นเกินสองร้อยห้าสิบคน พรรคการเมืองนั้นอาจแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น ซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกดังกล่าวเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดอย่างน้อยเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในจังหวัดที่รับผิดชอบนั้น และให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วยโดยอนุโลม

ให้พรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองแล้ว ให้พรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนประกาศแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองครบวาระ ตาย ลาออก เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล หรือเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุใดๆ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุดังกล่าว และให้นายทะเบียนประกาศเหตุดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่ง ต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

“ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่พรรคการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง แสดงความคิดเห็นหรือติชมโดยความสุจริตเกี่ยวกับเหตุการณ์ใดๆ หรือแสดงออกทางการเมืองตามบทบาทของพรรคการเมือง หรือเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลใดในการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดนั้น

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดนั้นแล้วแต่กรณีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความใน (๒) (๔) (๕) ของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้ง แล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัดนั้น”

(๔) การประชุมสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมีมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคนในแต่ละเขตเลือกตั้ง และเมื่อลงคะแนนเลือกตั้งเสร็จแล้วให้นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้สมัครได้คะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าวให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้จัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยพิจารณาจากผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบด้วยให้แสดงเหตุผล และให้พิจารณาผู้สมัครซึ่งได้ลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบด้วยกับรายชื่อที่สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมดให้คณะกรรมการบริหารพรรค

การเมืองและคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกันหากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครผู้ใด ให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง แต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ต้องจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับหรือจ่ายแล้วแต่กรณี ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ บัญชีของพรรคการเมืองประกอบด้วย

- (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ
- (๒) บัญชีรายวันแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (๓) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (๔) บัญชีแยกประเภท
- (๕) บัญชีแสดงสินทรัพย์
- (๖) บัญชีแสดงหนี้สิน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง การบริหาร และควบคุมดูแลกองทุน ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน ประกอบด้วย ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการ กรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงบประมาณหนึ่งคน ผู้แทนของพรรคการเมืองทั้งที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและที่ไม่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนเป็นกรรมการ และให้นายทะเบียนเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) พรรคการเมืองเล็กตามข้อบังคับ ทั้งนี้ เหตุของการเลิกพรรคการเมืองต้องเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้พรรคการเมืองไม่อาจดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไปได้ โดยได้รับความเห็นชอบด้วยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการไต่สวนแล้วมีหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัยว่าพรรคการเมืองกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง และเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น”

มาตรา ๒๘ ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ หากพรรคการเมืองใดได้จัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้แล้วในจังหวัดใด ให้พรรคการเมืองนั้นสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น แต่หากพรรคการเมืองใดได้จัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้แล้วในเขตเลือกตั้งใด การส่งผู้สมัครและการคัดเลือกผู้สมัครให้เป็นไปตามเขตเลือกตั้งที่มีการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไว้

ในกรณีที่มีการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ทำให้เขตเลือกตั้งใดมีสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยคน ให้ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นยังคงเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต่อไปจนกว่าการเลือกตั้งทั่วไปจะเสร็จสิ้น

ในกรณีที่มีการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว จังหวัดใดมีเขตเลือกตั้งเพิ่มขึ้น หากพรรคการเมืองใดมีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดอยู่แล้วในเขตจังหวัดนั้น ก็ให้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นนั้นได้ โดยไม่ต้องจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดขึ้นใหม่ในเขตเลือกตั้งดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน โดยมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งร้อยคน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคและจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล บางเรื่องเป็นภาระของพรรคการเมืองเกินสมควร ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่สั้นเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคไม่สอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคลและมีปัญหาในทางปฏิบัติมาก การกำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีมากเกินไป ทั้งที่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคนั้นกฎหมายกำหนดเป็นความผิดอาญาและความรับผิดชอบทางปกครองอยู่แล้ว จึงอาจมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อยุบพรรคการเมืองได้ง่าย รวมถึงบทบัญญัติหลายมาตราสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๒.๑ กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันใช้บังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๙ เพื่อลดข้อจำกัดหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองลง (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา (๑๕) ของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรค (ร่างมาตรา ๔)

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสี่ โดยไม่บังคับให้พรรคการเมืองต้องเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก แต่ให้พรรคการเมืองอาจเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคได้โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๖ ยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะโดยตัดเรื่องห้ามกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองเป็นเวลา ๒๐ ปีออก (ร่างมาตรา ๗)

๒.๘ ยกเลิกวรรคหกของมาตรา ๒๒ ยกเลิกบทจำกัดสิทธิของกรรมการบริหารพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๘)

๒.๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการสิ้นสุดสมาชิกภาพ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๘ กำหนดข้อยกเว้นไม่ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๑ ให้นำวรรคสองของมาตรา ๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้กับการกระทำของบุคคลตามมาตรา ๒๙ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๒ แก้ไขกำหนดเวลาการแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการเปลี่ยนแปลงของสาขาพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๓๔ โดยตัดหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๒๓ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ โดยให้สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด และการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกเกิน ๑๐๐ คน รวมกันในทุกเขตเลือกตั้งและการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นดุลพินิจของพรรคการเมือง โดยแต่งตั้งในเขตเลือกตั้งของจังหวัดที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองและเพิ่มระยะเวลาการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองประจำจังหวัดต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๘ เกี่ยวกับระยะเวลาการแจ้งมติของที่ประชุมใหญ่ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามของมาตรา ๔๓ เกี่ยวกับระยะเวลาการส่งรายงานการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อนายทะเบียน จาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๗ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๔๕ กำหนดข้อยกเว้นที่ไม่ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ เพื่อให้พรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดใดสามารถส่งผู้สมัครได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๙ ยกเลิกความใน (๒) (๔) (๕) ของมาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๒๐ ยกเลิกมาตรา ๕๗ ที่กำหนดรายการที่จะต้องแสดงในการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง เนื่องจากไม่มีความจำเป็นและไม่อาจปฏิบัติได้จริง (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๕๘ โดยตัดเรื่องที่กำหนดให้หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิก เนื่องจากเป็นความซ้ำซ้อนกับข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๙ เพื่อแยกประเภทบัญชีของพรรคการเมืองให้ชัดเจนขึ้น (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๒๓ ยกเลิกมาตรา ๖๘ เนื่องจากการบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดมีกำหนดไว้แล้ว และการบังคับให้ผู้สมัครต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน เป็นภาระกับทั้งผู้สมัครและคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งไม่มีความจำเป็น (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๘๐ โดยให้ผู้แทนพรรคการเมือง ทั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๒๕ แก้ไขเพิ่มเติม (๗) ของมาตรา ๙๑ กำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ โดยต้องผ่านความเห็นชอบโดยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองด้วย (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒๖ ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๙๒ เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสอง ของมาตรา ๙๒ กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองต้องมีหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัย (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๒๘ กำหนดบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๒๙ กำหนดผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๒๙)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖

๒.๒ เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน โดยมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคนและแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งร้อยคน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคและจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล บางเรื่องเป็นภาระของพรรคการเมืองเกินสมควร ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่สั้นเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคไม่สอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคลและมีปัญหาในทางปฏิบัติมาก การกำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีมากเกินไป ทั้งที่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคนั้นกฎหมายกำหนดเป็นความผิดอาญาและความรับผิดชอบทางปกครองอยู่แล้ว จึงอาจมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อยุบพรรคการเมืองได้ง่าย รวมถึงบทบัญญัติหลายมาตราสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน โดยมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคนและแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งร้อยคน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคและจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล บางเรื่องเป็นภาระของพรรคการเมืองเกินสมควร ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่สั้นเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคไม่สอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคลและมีปัญหาในทางปฏิบัติมาก การกำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีมากเกินไป ทั้งที่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคนั้นกฎหมายกำหนดเป็นความผิดอาญาและความรับผิดชอบทางปกครองอยู่แล้ว จึงอาจมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อยุบพรรคการเมืองได้ง่าย รวมถึงบทบัญญัติหลายมาตราสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๙ เพื่อลดข้อจำกัดหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองลง (ร่างมาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา (๑๕) ของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรค (ร่างมาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสี่ โดยไม่บังคับให้พรรคการเมืองต้องเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก แต่ให้พรรคการเมืองอาจเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคได้โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๔. ยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๒๒ กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะโดยตัดเรื่องห้ามกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองเป็นเวลา ๒- ปีออก (ร่างมาตรา ๗)

๖. ยกเลิกวรรคหกของมาตรา ๒๒ ยกเลิกบทจำกัดสิทธิของกรรมการบริหารพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๘)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการสิ้นสุดสมาชิกภาพ (ร่างมาตรา ๙)

๘. เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๘ กำหนดข้อยกเว้นไม่ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๑)

๙.ให้นำวรรคสองของมาตรา ๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้กับการกระทำของบุคคลตามมาตรา ๒๔ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๑)

๑๐. แก้ไขกำหนดเวลาการแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และการเปลี่ยนแปลงของสาขาพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๓ โดยตัดหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๒๓ (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ โดยให้สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด และการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกเกิน ๑๐๐ คนรวมกันในทุกเขตเลือกตั้งและการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นดุลพินิจของพรรคการเมืองโดยแต่งตั้งในเขตเลือกตั้งของจังหวัดที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองและเพิ่มระยะเวลาการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองประจำจังหวัดต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๔)

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๘ เกี่ยวกับระยะเวลาการแจ้งมติของที่ประชุมใหญ่ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๕)

๑๔. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามของมาตรา ๔๓ เกี่ยวกับระยะเวลาการส่งรายงานการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อนายทะเบียน จาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๕. เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๔๕ กำหนดข้อยกเว้นที่ไม่ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๖. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ เพื่อให้พรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดใดสามารถส่งผู้สมัครได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๗. ยกเลิกความใน (๒) (๔) (๕) ของมาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๘. ยกเลิกมาตรา ๕๗ ที่กำหนดรายการที่จะต้องแสดงในการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง เนื่องจากไม่มีความจำเป็นและไม่อาจปฏิบัติได้จริง (ร่างมาตรา ๒๐)

๑๙. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๕๘ โดยตัดเรื่องที่กำหนดให้หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิก เนื่องจากเป็นความซ้ำซ้อนกับข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๒๑)

๒๐. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๙ เพื่อแยกประเภทบัญชีของพรรคการเมืองให้ชัดเจนขึ้น (ร่างมาตรา ๒๒)

๒๑. ยกเลิกมาตรา ๖๘ เนื่องจากการบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดมีกำหนดไว้แล้วและการบังคับให้ผู้สมัครต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน เป็นภาระกับทั้งผู้สมัครและคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งไม่มีความจำเป็น (ร่างมาตรา ๒๓)

๒๒. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๘๐ โดยให้ผู้แทนพรรคการเมือง ทั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองด้วย (ร่างมาตรา ๒๔) ๒.๒๕ แก้ไขเพิ่มเติม (๗) ของมาตรา ๘๑ กำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ โดยต้องผ่านความเห็นชอบโดยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองด้วย (ร่างมาตรา ๒๕)

๒๓. ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๘๒ เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๔. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสอง ของมาตรา ๘๒ กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองต้องมีหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัย (ร่างมาตรา ๒๗)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. พรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดและสมาชิกพรรคการเมือง

๒. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓. ศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. สมควรลดข้อจำกัดหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองลงหรือไม่

๒. สมควรแก้ไขมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคหรือไม่

๓. สมควรแก้ไขโดยไม่บังคับให้พรรคการเมืองต้องเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก แต่ให้พรรคการเมืองอาจเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคได้โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับหรือไม่

๔. สมควรยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองหรือไม่

๕. สมควรแก้ไขกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะโดยตัดเรื่องห้ามกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองเป็นเวลา ๒- ปี ออกหรือไม่

๖. สมควรยกเลิกบทจำกัดสิทธิของกรรมการบริหารพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือไม่

๗. สมควรแก้ไขกำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการสิ้นสมาชิกภาพหรือไม่

๘. สมควรกำหนดข้อยกเว้นไม่ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือไม่

๙. สมควรกำหนดให้นำวรรคสองของมาตรา ๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้กับการกระทำของบุคคลตามมาตรา ๒๔ ด้วยหรือไม่

๑๐. สมควรแก้ไขกำหนดเวลาการแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการเปลี่ยนแปลงของสาขาพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วันหรือไม่

๑๑. สมควรตัดหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๒๓ หรือไม่

๑๒. สมควรแก้ไขให้สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด และการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกเกิน ๑๐๐ คนรวมกันในทุกเขตเลือกตั้งและการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นดุลพินิจของพรรคการเมืองโดยแต่งตั้งในเขตเลือกตั้งของจังหวัดที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองและเพิ่มระยะเวลาการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองประจำจังหวัดต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน หรือไม่

๑๓. สมควรแก้ไขระยะเวลาการแจ้งมติของที่ประชุมใหญ่ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน หรือไม่

๑๔. สมควรแก้ไขเกี่ยวกับระยะเวลาการส่งรายงานการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อนายทะเบียนจาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน หรือไม่

๑๕. สมควรกำหนดข้อยกเว้นที่ไม่ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๑๖. สมควรกำหนดให้พรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดใดสามารถส่งผู้สมัครได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น หรือไม่

๑๗. สมควรยกเลิกความใน (๒) (๔) (๕) ของมาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่

๑๘. สมควรยกเลิกรายการที่จะต้องแสดงในการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง เนื่องจากไม่มีความจำเป็นและไม่อาจปฏิบัติได้จริง หรือไม่

๑๙. สมควรตัดเรื่องที่กำหนดให้หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิก เนื่องจากเป็นความซ้ำซ้อนกับข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของพรรคการเมือง หรือไม่

๒๐. สมควรแก้ไขเพื่อแยกประเภทบัญชีของพรรคการเมืองให้ชัดเจนขึ้น หรือไม่

๒๑. สมควรยกเลิกมาตรา ๖๘ เนื่องจากการบริจาการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดมิกำหนดไว้แล้ว และการบังคับให้ผู้สมัครต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน เป็นภาระกับทั้งผู้สมัครและคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งไม่มีความจำเป็น หรือไม่

๒๒. สมควรกำหนดให้ผู้แทนพรรคการเมือง ทั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองด้วย หรือไม่

๒๓. สมควรมีบทบัญญัติกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ โดยต้องผ่านความเห็นชอบโดยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองด้วย หรือไม่

๒๔. สมควรยกเลิก (๓) ของมาตรา ๙๒ เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมือง หรือไม่

๒๕. สมควรแก้ไขกรณีศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองต้องมีหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัย หรือไม่

๒๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา จำนวน ๒๗ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒. ศาลรัฐธรรมนูญ
๓. พรรคการเมือง จำนวน ๘๔ พรรคการเมือง ประกอบด้วย
 - พรรคประชาธิปัตย์
 - พรรคประชากรไทย
 - พรรคความหวังใหม่
 - พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย
 - พรรคเพื่อไทย
 - พรรคเพื่อแผ่นดินไทย
 - พรรคชาติพัฒนา
 - พรรคชาติไทยพัฒนา
 - พรรคอนาคตไทย

- พรรคภูมิใจไทย
- พรรคสังคมประชาธิปไตยไทย
- พรรคประชาสามัคคี
- พรรคประชาธิปไตยใหม่
- พรรคพลังชล
- พรรคครูไทยเพื่อประชาชน
- พรรคพลังสหกรณ์
- พรรคพลังท้องถิ่นไทย
- พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล
- พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย
- พรรคไทยรักธรรม
- พรรคเสรีรวมไทย
- พรรครักษ์ธรรม
- พรรคเพื่อชาติ
- พรรคพลังประชาธิปไตย
- พรรคภราดรภาพ
- พรรคพลังไทยรักชาติ
- พรรคเพื่อชีวิตใหม่
- พรรคก้าวหน้าไกล
- พรรคทางเลือกใหม่
- พรรคมติประชา
- พรรคประชาภิวัฒน์
- พรรคพลเมืองไทย
- พรรคสร้างอนาคตไทย
- พรรคพลังธรรมใหม่
- พรรคไทยธรรม
- พรรคไทยศรีวิไลย์
- พรรครวมพลังประชาชาติไทย
- พรรคสยามพัฒนา
- พรรคเพื่อคนไทย
- พรรคพลังปวงชนไทย
- พรรคเพื่อชาติไทย

- พรรคพลังชาติไทย
- พรรคประชาชาติ
- พรรคแผ่นดินธรรม
- พรรคคลองไทย
- พรรคพลังประชารัฐ
- พรรคเศรษฐกิจใหม่
- พรรคพลังสังคม
- พรรคเพื่อราษฎร
- พรรคพลังศรัทธา
- พรรคเป็นธรรม
- พรรคพลังเพื่อไทย
- พรรคประชาไทย
- พรรคกรีน
- พรรคสามัญชน
- พรรคภาคีเครือข่ายไทย
- พรรคราชสีห์ไทยดี
- พรรคเพื่อไทยพัฒนา
- พรรคพัฒนาชาติเจริญ
- พรรคคนงานไทย
- พรรคสร้างชาติ
- พรรคเพื่ออนาคตไทย
- พรรคเศรษฐกิจไทย
- พรรคเส้นทางใหม่
- พรรคก้าวใหม่
- พรรคไทยรวมไทย
- พรรคกล้า
- พรรครวมพลังคนรุ่นใหม่
- พรรคยุทธศาสตร์ชาติ
- พรรคสหประชารัฐ
- พรรคพลังสังคมใหม่
- พรรคไทยสร้างไทย
- พรรคมิติใหม่

- พรรครวมไทยสร้างชาติ
- พรรคมวลชนสยาม
- พรรคเพื่อประชาชน
- พรรคพลังสยาม
- พรรคไทยรักกัน
- พรรคไทยภักดี
- พรรคแนวทางใหม่
- พรรคเสมอภาค
- พรรคไทยชนะ
- พรรคเพื่อไทรวมพลัง
- พรรคไทยสร้างสรรค์

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๐ ราย

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๕ ราย ประกอบด้วย

๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. พรรคการเมือง จำนวน ๔ พรรคการเมือง

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็น ดังนี้

๑. สมควรลดข้อจำกัดหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองลงหรือไม่

เห็นด้วย (*พรรคเพื่อชาติ*)

เห็นด้วยในการลดข้อจำกัดหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะร่วมกันจัดตั้ง พรรคการเมืองหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเนื่องจากเสรีภาพในการร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองเป็น เสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๕ ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ ดังนั้น การตรา กฎหมายเพื่อจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจึงควรกระทำเท่าที่จำเป็น แต่กฎหมายพรรคการเมืองที่ใช้บังคับอยู่ได้นำ ลักษณะต้องห้ามของบุคคลในการสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้กับลักษณะต้องห้ามของการเป็น สมาชิกพรรคการเมืองด้วย ทั้งที่ทั้งสองกรณีมีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน จึงเห็นว่าลักษณะต้องห้ามของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองในปัจจุบันเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ (*เพื่อไทย*)

๒. สมควรแก้ไขมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคหรือไม่

สมควรแก้ไข (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้ สมาชิกพรรคการเมืองต้องชำระค่าบำรุงพรรค เนื่องจากพรรคการเมืองใดจะเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจาก สมาชิกพรรคก็ควรระบุไว้ในข้อบังคับด้วย (เพื่อไทย)

๓. สมควรแก้ไขโดยไม่บังคับให้พรรคการเมืองต้องเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก แต่ให้พรรคการเมืองอาจเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคได้โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับหรือไม่

ควรยกเลิกค่าบำรุงพรรคจากสมาชิก ถ้ามีให้เก็บแบบตลอดชีพ (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วยเนื่องจากการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคนั้นเป็น ข้อจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ควรที่จะให้สิทธิบุคคลได้เป็นสมาชิกพรรค ด้วยความสมัครใจ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และการบังคับให้ต้องชำระค่าบำรุงพรรค ทำให้เป็นภาระแก่พรรค การเมืองที่จะต้องตรวจสอบสถานภาพของสมาชิกอยู่โดยตลอดเพื่อมิให้ขาดชำระค่าบำรุงพรรค อีกทั้งจะ เป็นการยากในการที่จะหาบุคคลมาเป็นสมาชิกพรรคหากมีการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรค (เพื่อไทย)

๔. สมควรยกเลิกวรรคห้าของมาตรา ๑๕ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกการบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองหรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

สมควรยกเลิกวรรคห้า ของมาตรา ๑๕ เนื่องจากเมื่อยกเลิกการบังคับให้ สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงแล้ว บทบัญญัติของวรรคห้าของมาตราดังกล่าวก็ไม่มีควมจำเป็นต้องบัญญัติไว้ ส่วนการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคเป็นเรื่องที่แต่ละพรรคจะไปดำเนินการได้เอง (เพื่อไทย)

๕. สมควรแก้ไขกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะโดยตัดเรื่องห้ามกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองเป็นเวลา ๒- ปียกหรือไม่

สมควรแก้ไข (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากบทลงโทษคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองดังกล่าวเป็นการลงโทษบุคคลที่ไม่สอดคล้องกับการกระทำ และผลของการลงโทษทำให้กรรมการบริหารพรรคต้องถูกจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองถึง ๒๐ ปี ซึ่งการมีคำสั่งเช่นนี้ควรเป็นอำนาจตุลาการไม่ใช่อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (เพื่อไทย)

๖. สมควรยกเลิกบทจำกัดสิทธิของกรรมการบริหารพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

สมควรยกเลิกบทจำกัดสิทธิของกรรมการบริหารพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากจะไปกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลในการดำเนิน กิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมือง (เพื่อไทย)

๗. สมควรแก้ไขกำหนดวันเริ่มต้นสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการสิ้นสมาชิกภาพหรือไม่

สมควรแก้ไข (พรรคเพื่อชาติ)

สมควรแก้ไขเนื่องจากเมื่อยกเลิกการบังคับให้สมาชิกต้องชำระค่าบำรุงพรรคแล้ว วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก จึงต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติอื่น ๆ (เพื่อไทย)

๘. สมควรกำหนดข้อยกเว้นไม่ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือไม่

สมควรกำหนดข้อยกเว้น *(พรรคเพื่อชาติ)*

สมควรกำหนดข้อยกเว้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นของบุคคล และเพื่อมิให้มีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งพรรคการเมือง *(เพื่อไทย)*

๙. สมควรกำหนดให้นำวรรคสองของมาตรา ๒๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้ในการกระทำของบุคคลตามมาตรา ๒๔ ด้วยหรือไม่

สมควรกำหนด *(พรรคเพื่อชาติ)*

สมควรนำมาใช้ เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องต้องกัน *(เพื่อไทย)*

๑๐. สมควรแก้ไขกำหนดเวลาการแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและการเปลี่ยนแปลงของสาขาพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วันหรือไม่

สมควรแก้ไข *(พรรคเพื่อชาติ)*

สมควรแก้ไขเนื่องจากระยะเวลาการแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ๑๕ วัน น้อยเกินไป ทำให้เป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพรรคการเมือง *(เพื่อไทย)*

๑๑. สมควรตัดหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๓ ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกมาตรา ๒๓ หรือไม่

สมควร *(พรรคเพื่อชาติ)*

สมควรตัดออก เพราะพรรคการเมืองมีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๓ อยู่แล้ว ซึ่งสาขาพรรคก็เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของพรรคการเมือง จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้อีก *(เพื่อไทย)*

๑๒. สมควรแก้ไขให้สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด และการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดต้องมีสมาชิกเกิน ๑๐๐ คนรวมกันในทุกเขตเลือกตั้งและการจัดตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดให้เป็นดุลพินิจของพรรคการเมืองโดยแต่งตั้งในเขตเลือกตั้งของจังหวัดที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมืองและเพิ่มระยะเวลาการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองประจำจังหวัดต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองจาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน หรือไม่

สมควร *(พรรคเพื่อชาติ)*

สมควรแก้ไข ให้สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด และเมื่อตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีเขตรับผิดชอบทั้งจังหวัดแล้ว ก็ควรให้มีสมาชิกพรรคมาจากในทุกเขตเลือกตั้ง ส่วนการแต่งตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไม่ควรเป็นบท บังคับแต่ให้เป็นดุลพินิจของแต่ละพรรค และเห็นด้วยกับการเพิ่มระยะเวลาการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคและตัวแทนพรรคประจำจังหวัด จากเดิม ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน *(เพื่อไทย)*

๑๓. สมควรแก้ไขระยะเวลาการแจ้งมติของที่ประชุมใหญ่ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง จากเดิมภายใน ๑๕ วัน เป็นภายใน ๓๐ วัน หรือไม่

สมควรแก้ไข *(พรรคเพื่อชาติ)*

เห็นด้วย เนื่องจากระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิมภายใน ๑๕ วัน น้อยเกินไป ขณะที่พรรคต้องจัดทำรายงานการประชุมและมติต่าง ๆ *(เพื่อไทย)*

๑๔. สมควรแก้ไขเกี่ยวกับระยะเวลาการส่งรายงานการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อนายทะเบียน จาก ๑๕ วัน เป็น ๓๐ วัน หรือไม่

สมควรแก้ไข *(พรรคเพื่อชาติ)*

เห็นด้วย เพื่อให้พรรคการเมืองมีระยะเวลาเพียงพอที่จะดำเนินการเรื่อง ดังกล่าว (เพื่อไทย)

๑๕. สมควรกำหนดข้อยกเว้นที่ไม่ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งหรือไม่

สมควรกำหนดข้อยกเว้น (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากกฎหมายมีบทบัญญัติไม่ชัดเจน อาจมีการตีความขยายความ จนส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง (เพื่อไทย)

๑๖. สมควรกำหนดให้พรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในจังหวัดใดสามารถส่งผู้สมัครได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น หรือไม่

สมควร (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเรื่องเขตพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรค และตัวแทนพรรคประจำจังหวัด และเพื่อเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ แม้มี สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคในจังหวัดนั้นเพียงแห่งเดียวก็สามารถส่งผู้สมัครได้ทุกเขตเลือกตั้ง (เพื่อไทย)

๑๗. สมควรยกเลิกความใน (๒) (๔) (๕) ของมาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องต้องกัน (เพื่อไทย)

๑๘. สมควรยกเลิกรายการที่จะต้องแสดงในการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง เนื่องจากไม่มีความจำเป็นและไม่อาจปฏิบัติได้จริง หรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากทางปฏิบัติจริงไม่อาจทำได้ เพราะเป็นภาระของพรรคการเมือง (เพื่อไทย)

๑๙. สมควรตัดเรื่องที่กำหนดให้หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของสมาชิก เนื่องจากเป็นความซ้ำซ้อนกับข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของพรรคการเมือง หรือไม่

สมควรตัด (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เพราะระบบฐานข้อมูลสมาชิกพรรคครอบคลุมสาขาพรรคการเมือง ทุกสาขาอยู่แล้ว (เพื่อไทย)

๒๐. สมควรแก้ไขเพื่อแยกประเภทบัญชีของพรรคการเมืองให้ชัดเจนขึ้น หรือไม่

สมควรแก้ไข (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เพื่อความสะดวกแก่การจัดทำบัญชีของพรรคการเมืองและการ ตรวจสอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (เพื่อไทย)

๒๑. สมควรยกเลิกมาตรา ๖๘ เนื่องจากการบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดมีกำหนดไว้แล้วและการบังคับให้ผู้สมัครต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน เป็นภาระกับทั้งผู้สมัครและคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งไม่มีความจำเป็น หรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ เพราะผู้สมัครมีหน้าที่ในการแจ้งรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งอยู่แล้ว ส่วนพรรคการเมืองมีหน้าที่แจ้งเรื่องการบริจาค ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว (เพื่อไทย)

๒๒. สมควรกำหนดให้ผู้แทนพรรคการเมือง ทั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองด้วย หรือไม่

สมควร (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย ซึ่งเดิมกฎหมายก็ได้บัญญัติให้มีตัวแทนพรรคการเมืองร่วมเป็น กรรมการกองทุนฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทำให้การจัดสรรเงินอุดหนุนพรรคการเมืองได้มีส่วนร่วมด้วย (เพื่อไทย)

๒๓. สมควรมีบทบัญญัติกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับ โดยต้องผ่านความเห็นชอบโดยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองด้วย หรือไม่

สมควร (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากการจัดตั้งพรรคการเมือง ต้องมีสมาชิกพรรคร่วมกันจำนวนมาก และสมาชิกพรรคทุกคนก็ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในพรรค การเลิกพรรคการเมืองจึงควรเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีองค์ประกอบของสมาชิกในส่วนต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ (เพื่อไทย)

๒๔. สมควรยกเลิก (๓) ของมาตรา ๙๒ เกี่ยวกับบทบัญญัติที่เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองหรือไม่

สมควรยกเลิก (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เพื่อให้การยุบพรรคการเมืองจะทำได้ต้องเป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงจริง ๆ เท่านั้น (เพื่อไทย)

๒๕. สมควรแก้ไขกรณีศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองต้องมีหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัย หรือไม่

สมควรแก้ไข (พรรคเพื่อชาติ)

เห็นด้วย เนื่องจากบทลงโทษในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคมีความร้ายแรงที่ไม่ต่างกับโทษทางอาญาทำให้กรรมการบริหารพรรคต้องยุติบทบาททางการเมืองเป็น เวลานาน จึงควรใช้หลักการเดียวกัน (เพื่อไทย)

๒๖. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

ไม่มีข้อเสนอแนะแต่ประการใด (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

ร่างมาตรา ๕ ไม่เห็นด้วยที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ไม่กำหนดอัตราการเรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกพรรค เพราะหากสมาชิกพรรคมีการชำระค่าบำรุงพรรคในอัตราที่เหมาะสมย่อมทำให้สมาชิกพรรคมีส่วนร่วมกับพรรคการเมืองอย่างแท้จริง และเป็นการหลีกเลี่ยงการแอบอ้างชื่อบุคคลอื่นมาเป็นสมาชิกพรรคเพื่อหวังเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ร่างมาตรา ๙ ไม่เห็นด้วยที่สมาชิกภาพสมาชิกพรรคมีผลเมื่อนายทะเบียนสมาชิกมีคำสั่งรับเข้าเป็นสมาชิกพรรคซึ่งอาจทำให้การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองล่าช้า และเกี่ยวพันโดยตรงกับการนับอายุการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของสมาชิก แตกต่างจากเงื่อนไขเดิมที่นับแต่วันชำระเงินค่าธรรมเนียมบำรุงพรรคการเมือง

ร่างมาตรา ๑๐ เห็นด้วยที่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่สมาชิกพรรคการเมือง แต่มีความรู้ ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำประกอบการตัดสินใจของพรรคการเมืองในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการควบคุม ครอบงำ หรือชี้นำกิจการของพรรคการเมือง

ร่างมาตรา ๑๔ เห็นด้วยที่ในเขตจังหวัดใดไม่มีสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัด แต่มีสมาชิกเกิน ๒๕๐ คน พรรคการเมืองสามารถแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งจังหวัดนั้นอย่างน้อย ๑ คนเป็นตัวแทนพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งนั้น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบได้

ร่างมาตรา ๑๘ เห็นด้วยที่พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้น

ร่างมาตรา ๒๘ เห็นด้วยว่าในการเลือกตั้งครั้งแรกหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้แล้ว พรรคการเมืองใดที่ตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งใด การส่งผู้สมัครและการคัดเลือกผู้สมัครให้เป็นไปตามเขตเลือกตั้งที่มีการตั้งตัวแทนพรรคประจำจังหวัดไว้ (ควรเปิดช่องให้ยกฐานะตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่อยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวให้เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตรับผิดชอบทั้งจังหวัดได้) *(พรรคพลังประชาชนไทย)*

กำหนดให้ประเทศไทยเป็นเขตเลือกตั้งเดียว ดังนั้น จำมี ส.ส. เพียงระบบบัญชีรายชื่อ ๕๐๐ คน กำหนดให้มีบัตรเลือกตั้งที่เลือกได้ ๓ พรรคการเมือง เหตุผลคือเพื่อป้องกันการผูกขาดในการเป็นรัฐบาลพรรคเดียวและเผด็จการรัฐสภาและบัตรใดไม่ลงคะแนนให้ทั้ง ๓ พรรคถือเป็นบัตรเสีย

ให้สิทธิประชาชนทุกคนที่เป็นคนไทย จะสมัคร ส.ส. จังหวัดใดก็ได้ เหตุผลคือเพื่อป้องกันนักการเมืองบางพรรคผูกขาดการเลือกตั้ง ส.ส. ในจังหวัดนั้นและทำตัวเป็น ประจำจังหวัดนั้น

กำหนดให้พรรคการเมืองจะส่ง ส.ส. ไม่เกิน ๕๐๐ คน โดยทุกพรรคการเมืองเสียค่าสมัครโดยเหมารวมพรรคละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ว่าพรรคการเมืองนั้นจะสมัคร ส.ส. กี่คนก็ตาม

กำหนดให้พรรคการเมืองใด ถ้าตั้งมาแล้ว ๑๐ ปี แต่ไม่มี ส.ส. ในรัฐสภา ให้พรรคการเมืองนั้นควรรวมกับพรรคอื่นภายใน ๓๐ วันหลังการประกาศผลการเลือกตั้ง

กำหนดให้ยกเลิกโทษปรับ หรือจำคุกแก่หัวหน้าพรรคการเมือง ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๐ - ๑๕๒ ทุกมาตรา *(พรรคคนงานไทย)*

กฎหมายพรรคการเมือง ควรมีหลักการสำคัญคือ เป็นการให้บุคคลได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองง่ายขึ้น เพื่อจะได้มีส่วนร่วมทางการเมือง และต้องลดภาระของพรรคการเมืองในเรื่องต่าง ๆ ให้น้อยลง การยุบพรรคการเมืองไม่ควรทำได้ง่ายเกินไป อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนายทะเบียนพรรคการเมืองควรเป็นเพียงผู้กำกับดูแลและไม่ใช้ผู้ควบคุม จึงต้องแก้ไขให้เกิดความเหมาะสมและความเป็นธรรมแก่พรรคการเมืองและสิทธิเสรีภาพของบุคคล *(เพื่อไทย)*

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๖๔ กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนห้าร้อยคน โดยมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคนและแบบบัญชีรายชื่อหนึ่งร้อยคน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นอุปสรรคและจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล บางเรื่องเป็นภาระของพรรคการเมืองเกินสมควร ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่สั้นเกินไป ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคไม่สอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคลและมีปัญหาในทางปฏิบัติมาก การกำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีมากเกินไป ทั้งที่การกระทำอันเป็นเหตุยุบพรรคนั้นกฎหมายกำหนดเป็นความผิดอาญาและความรับผิดชอบทางปกครองอยู่แล้ว จึงอาจมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือเพื่อยุบพรรคการเมืองได้ง่าย รวมถึงบทบัญญัติหลายมาตราสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับจะส่งผลให้สามารถจัดปัญหาและอุปสรรคในการจำกัดเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของบุคคล ปลดเปลื้องภาระของพรรคการเมือง ระยะเวลาที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเรื่องการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงภายในพรรคการเมืองที่มีความเหมาะสม แก่ปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมือง การบังคับให้สมาชิกพรรคต้องชำระค่าบำรุงพรรคสอดคล้องกับเสรีภาพของบุคคล กำหนดเหตุของการยุบพรรคการเมืองที่มีความเหมาะสม

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสัมพันธ์กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ไม่มี

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

กรณีสั่งให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิด

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่

๑. ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

๒. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

๓. ดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่

กฎหมายกำหนด

๔. บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง

และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด รวมทั้งจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

๕. มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมมิให้ เงินหรือทรัพย์สินของพรรคการเมืองไปใช้จ่ายนอกร่าง

ที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

๘. บทกำหนดโทษ

ไม่มี

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

โทษปรับทางพินัย

โทษอุกฤษฎ์

เหตุผลและความจำเป็น

กรณีการขับสมาชิกออกจากพรรคของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และกรณี

กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิด

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร